

**Buck
Consultants
International**

Professionalisering Havenbeheer

Irene van Dongen

Senior adviseur

NVB Jaarcongres
Kampen, 15 oktober 2010

Buck Consultants International

Postbus 1456

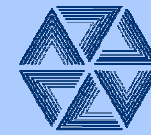
6501 BL Nijmegen

Tel. : 024 379 02 22

E-mail : irene.dongen@bciglobal.com

- 1. Introductie**
- 2. Navigeren in nieuwe netwerken**
- 3. Succesfactoren bij havenontwikkeling**
- 4. Havenbeheer in binnenhavens**
- 5. Aanpak professionalisering havenbeheer**
- 6. Meerwaarde**

**Buck
Consultants
International**

Wat zien we in binnenhavens?

1 Introductie

Wat zien we in binnenhavens?

- Toename goederenoverslag
- Investerings in haven en kades
- Recreatief medegebruik
- Wonen aan het water

Maar ook...

- Achterstallig onderhoud infrastructuur
- Droge bedrijven aan het water
- Te weinig voorzieningen

1 Introductie

Wat zien we bij havengemeenten?

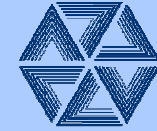
- Geen regie op havenontwikkeling en -beheer
- Veel afdelingen betrokken
- Taken havenmeester in beperkte tijd
- Te weinig contact met havenbedrijven
- Onvoldoende financiële middelen
- Verlangen naar samenwerking met andere havens

**Buck
Consultants
International**

Navigeren in nieuwe netwerken

2 Navigeren in nieuwe netwerken

Nieuwe samenwerking tussen marktpartijen:

- Netwerken voor efficiënte afwikkeling van containerstromen tussen zeehavens en het achterland
 - Bijv. Transferia, Brabant Intermodal en Fresh Corridor

- Bestaande netwerken overslagbedrijven
 - Bijv. VITO en ROC-vereniging

- Voedingsbodem voor nieuwe netwerken:
 - Multimodaal vervoer op continentale trajecten
 - Ketenoptimalisatie forwarders, verladers, sea-terminals, inlandterminals, vervoerders

2 Navigeren in nieuwe netwerken

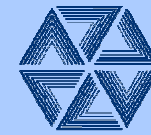
Buck
Consultants
International

Havens verkennen samenwerkingsmogelijkheden:

Nieuwe havennetwerken:

- ① Amsterdam Noordzeekanaalgebied
- ② Regio Twente
- ③ Havens Limburg
- ④ Port of Utrecht
- ⑤ Drechtsteden
- ⑥ Havens Midden Brabant

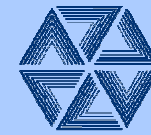

**Buck
Consultants
International**

Succesfactoren bij havenontwikkeling

3 Succesfactoren bij havenontwikkeling

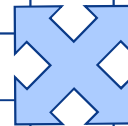
**Buck
Consultants
International**

Marktbasis en trends

- Vervoersvolume
- Concurrentie andere havens
- Groei in sectoren

Ruimte en infrastructuur

- Beschikbare ruimte aan water
- Capaciteit weginfrastructuur
- Nautische toegang
- Mogelijkheden clustering bedrijven
- Milieuruimte

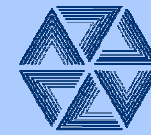

Beleid

- Economie
- Ruimte
- Milieu
- Mobiliteit
- Natuur en Landschap

Mensen en middelen

- Organisatiegraad
- Samenwerkingstructuur (netwerk)
- Financiën voor ontwikkeling
- Financiën voor beheer

**Buck
Consultants
International**

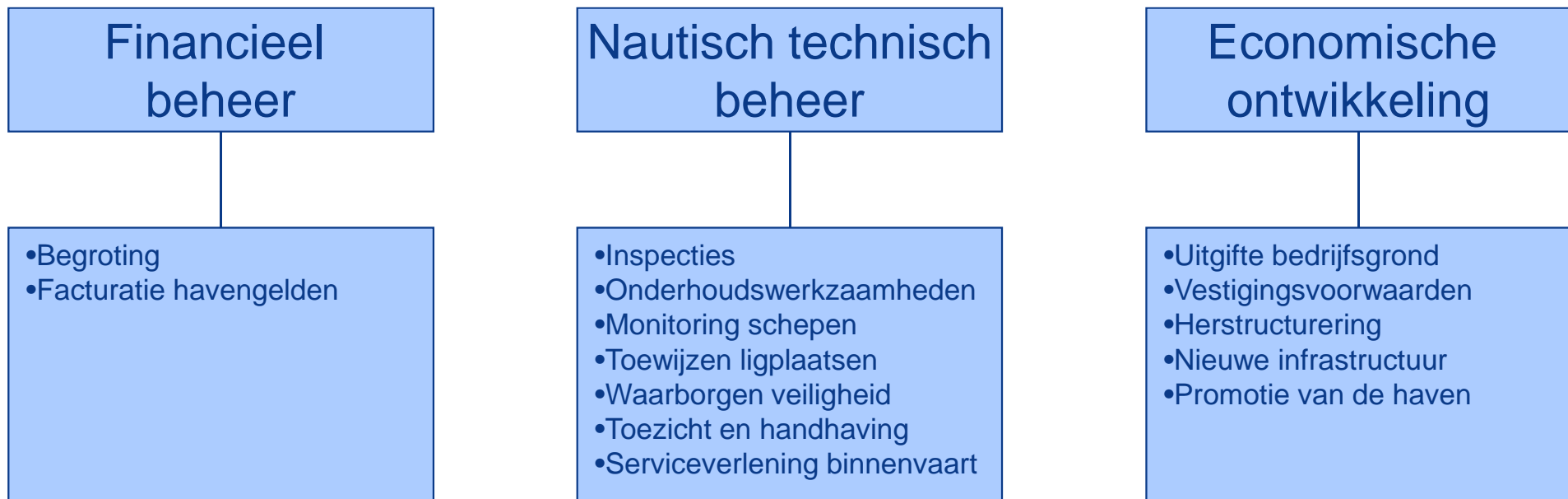
Havenbeheer in binnenhavens

4 Havenbeheer in binnenhavens

**Buck
Consultants
International**

Wat is havenbeheer?

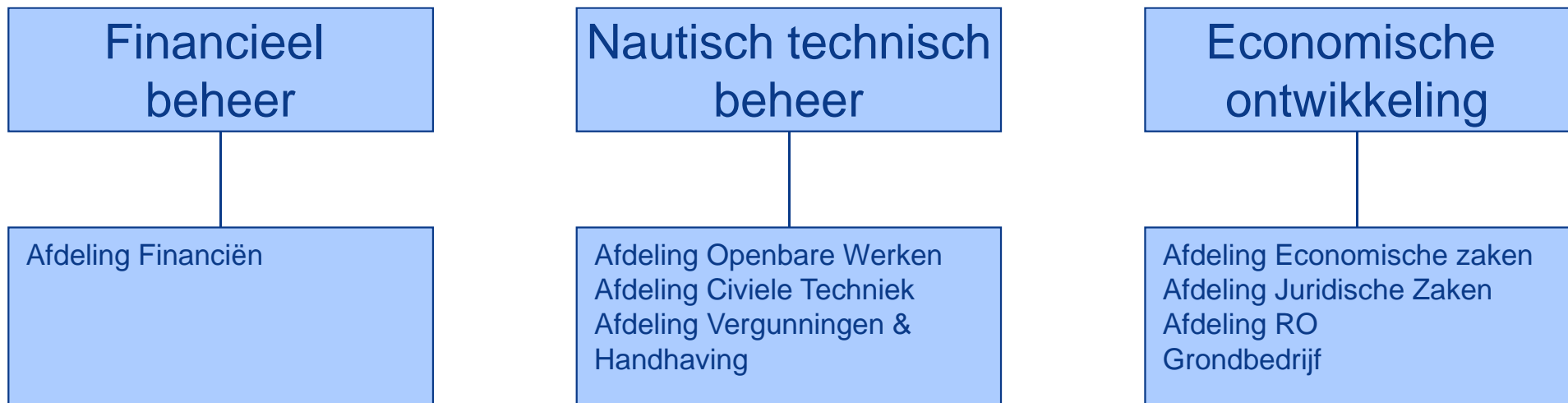

4 Havenbeheer in binnenhavens

**Buck
Consultants
International**

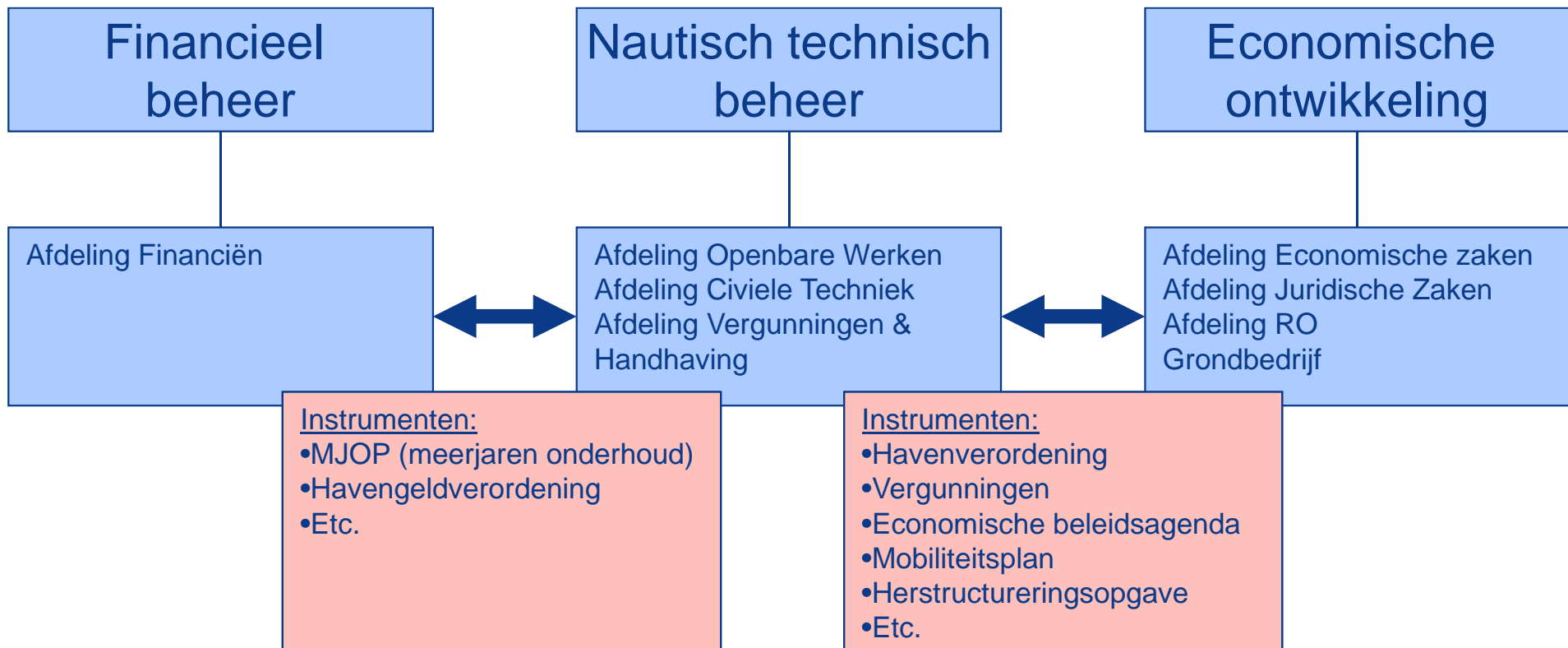
Wie zijn betrokken bij havenbeheer?

4 Havenbeheer in binnenhavens

Instrumenten bij integraal havenbeheer:

**Buck
Consultants
International**

Aanpak professionalisering havenbeheer

5 Aanpak professionalisering

**Buck
Consultants
International**

Welke stappen zetten we?

- We bouwen een sterk team
- We benoemen de motivatie
- We brengen de huidige situatie in kaart
- We werken aan kennisontwikkeling
- We verkennen de meerwaarde door samenwerking
- We maken concrete actieplannen
- ...en bieden houvast bij implementatie

We bouwen een sterk team

- Samenwerkingspartners:

- Publieke partijen
- Gemeente(n)
- Rijkswaterstaat
- Provincie en/of regio
- Waterschap

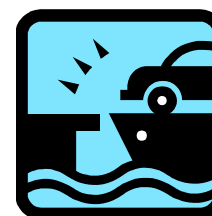
- Private partijen
- Watergebonden bedrijven
- Havengebruikers
- Brancheorganisaties*

We bouwen een sterk team

● Stakeholders:

Zeil- en
watersportverenigingen

Veerdiensten

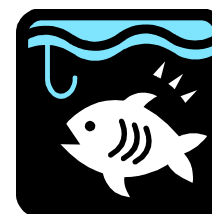
Recreatievaart
(passanten en thuishaven)

Woonschipbewoners

Jachthavenbeheerders

Sportvisserij

Jachtbouwindustrie en
maritieme toeleveranciers

Verladers en
overslagbedrijven

Cruise- en Chartervaart

Beroepsvaart
(passanten en thuishaven)

We benoemen de motivatie

Waarom gaan we aan de slag?

- Kennisdelen
- Kwaliteit infrastructuur verbeteren
- Interne werkproces professionaliseren
- Nieuwe en betere externe dienstverlening te ontwikkelen
- Kosten te drukken en rendement te verbeteren
- Complexe (ruimtelijke) vraagstukken op te lossen
- Onze haven te profileren
- Etc.

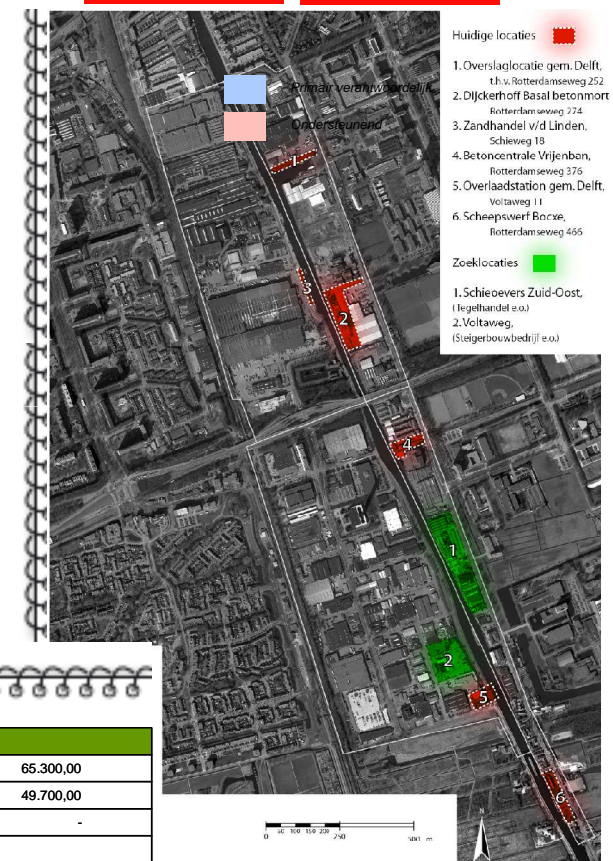
We brengen de situatie in kaart

Havenatlas:

- Alle faciliteiten
 - Onderhoudstoestand
 - Havengebruik
 - Impact bedrijventerreinen
 - Eigendomsverhoudingen
-
- Beleid
 - Organisatiestructuur
 - Havenbeheertaken
-
- Havenbegroting
 - Havenbaten en -lasten
 - Investerings

	2006	2007	2008	2009
Aantal schepen beroepsvaart	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend
Aantal schepen recreatievaart	Ca. 1.600 per jaar	Ca. 1.600 per jaar	Ca. 1.600 per jaar	Ca. 1.600 per jaar
Tonnage aanvoer	640.976	983.217	785.804	850.883
Tonnage uitvoer	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
TEU aanvoer	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
TEU uitvoer	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt

Havenbegroting 2010

Inkomsten		Uitgaven	
Activiteitsopbrengsten ¹⁾	€ 41.000,00	Activiteitskosten ³⁾	€ 65.300,00
Toekenning AD budget	€ 74.000,00	Personeel en huisvesting ⁴⁾	€ 49.700,00
		Kapitaallasten ⁵⁾	€ -
Tekort/overschot ²⁾	€ -		
Totaal	€ 115.000,00	Totaal	€ 115.000,00

We werken aan kennis

Drechtsteden/Havenbedrijf Dordrecht:

- Nautisch beheer Dordrecht, Zwijndrecht, Papendrecht, Sliedrecht binnen Havenbedrijf Dordrecht
- Gemeenten dragen kosten Havenbedrijf naar rato van geïnde havengelden per haven.
- Identieke havenverordening
- Onderhoud en inspecties Dordrecht, andere gemeenten in voorbereiding
- Van haalplicht naar brengplicht
- Binnenhavens niet financieel dekkend

Amsterdam Noordzeekanaalgebied:

- Nautisch beheer Amsterdam, Velzen, Beverwijk, Zaanstad binnen Centraal Nautisch Beheer NZKG
- Haven Amsterdam financiert CNB, overige gemeenten betalen alleen voor nieuwe diensten
- Gemeenten autonoom beheer van havens NZKG
- Regionale havenverordening
- Onderhoud en inspectie uitbesteed
- Brengplicht
- Havengeld binnenvaart klein % in begroting
- CNB heeft een overeenkomst met het rijk en mandatering aan directeur CNB voor beheer op vaarroute NZK en sluisbediening IJmuiden

We verkennen samenwerking

**Buck
Consultants
International**

Autonomie

Havenoverleg

Professionalisering van havenbeheer op lokaal niveau. Afstemming en kennisdeling vindt plaats in een ambtelijk en bestuurlijk Havenoverleg. Een gezamenlijke uitvoeringagenda kan met behulp van een bestuurlijk convenant worden bekrachtigd.

Overeenkomsten met samenwerkingsmodellen in Limburg en Brabant.

Uitbesteding van havenbeheertaken

Havenbedrijf

Samenwerkingsvorm die tot stand komt door uitbesteding van havenbeheertaken door gemeenten aan een centrumgemeente en/of Rijkswaterstaat.

Overeenkomsten met samenwerkingsmodel Havenbedrijf Dordrecht (bijzondere gemeentelijk dienst) en Centraal Nautisch Beheer Noordzeekanaalgebied

Gemeenschappelijke regeling / overheids NV

Havenschap

Samenwerkingsvorm met een publiekrechtelijke structuur, waarbij uitvoeringsbevoegdheden van betrokken gemeenten (en RWS) worden ondergebracht in een organisatie die gebaseerd is op een tussen de gemeenten overeengekomen gemeenschappelijke regeling

Om de overheden beter af te schermen en de mogelijkheden te vergroten om investeringskapitaal aan te trekken kan een gemeenschappelijke regeling worden gewijzigd in een overheids NV.

Overeenkomsten met samenwerkingsmodellen in zeehavens en bij (regionale) bedrijventerreinen

We maken concrete actieplannen

**Buck
Consultants
International**

Verbetermogelijkheden op lokaal niveau:

Operationeel beheer:

- 'Havenregisseur' op ambtelijk niveau;
- 'Havenwethouder' op bestuurlijk niveau;
- Invulling havenmeesterschap nu en in de toekomst;
- Upgrading voorzieningenniveau
- Professionaliseren registratie van in- en uitgaande schepen en havengeldinning

Financieel beheer:

- Analyseren van de havenbaten versus –lasten;
- Havengelden vaststellen op basis van een onderbouwing van het bedrag;
- Havenverordening/havengeldverordening lokaal afstemmen op basis van een regionaal format;
- Nulmeting onderhoudstoestand voor opzet Meerjaren Onderhouds Programma (MJOP)

Economische ontwikkeling:

- Intensiveren van de contacten met havengebruikers en watergebonden bedrijven;
- Visievorming

We maken concrete actieplannen

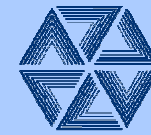

**Buck
Consultants
International**

Verbetermogelijkheden door samenwerking:

- Kennisdeling door ambtelijk en bestuurlijk regionaal havenoverleg
- Gezamenlijke scheepsregistratie en monitoring (gemeenten samen met RWS)
- Harmonisatie haven(geld)verordeningen
- Ontwikkelen en afstemmen nieuwe dienstverlening voor de binnenvaart
- Inzet regionale logistieke manager/coördinator
- Gezamenlijke aanbesteding van havenonderhoudswerkzaamheden
- Profilering regio als aantrekkelijk binnenvaartknooppunt (met communicatieplan en ambassadeur)

...en bieden houvast bij implementatie

**Buck
Consultants
International**

Meerwaarde van professioneel havenbeheer

6 Meerwaarde

Wat zijn de valkuilen?

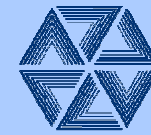
- Onvoldoende aandacht voor best practices
- Te weinig sturing en communicatie
- Te grote sprongen voorwaarts
- Samenwerking wordt doel op zich

6 Meerwaarde

Professionalisering havenbeheer biedt vooral kansen!

- Wegwerken achterstallig onderhoud
- Rendement op gedane investeringen groter
- Bewustwording eigen verantwoordelijkheden
- Verbetering dienstverlening
- Koersvaste samenwerking in één team
- Basis voor duurzame ontwikkeling van binnenhavens

**Buck
Consultants
International**

Vragen?

Irene van Dongen

Buck Consultants International

Postbus 1456

6501 BL Nijmegen

Tel. : 024 379 02 22

E-mail : irene.dongen@bciglobal.com